

Öz Aşkınlık Kuramı Bağlamında “The Doctor” Filminin Analizi

Analysis of the Film “The Doctor” in the Context of Self Transcendence Theory

Simay Ezgi Budak¹, Duygu Hiçdurmaz¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Ankara

ÖZ

Amaç: Pamela Reed tarafından geliştirilen Öz Aşkınlık Kuramı, bireylerin yaşamı tehdit eden sağlık sorunlarıyla karşılaştıklarında benlik sınırlarını aşarak iyi oluşlarını artırabileceğini öne sürer. 1991 yapımı The Doctor filmi, kanser teşhisiyle dönüşüm geçiren bir cerrahın hikayesini anlatarak bu kuramı keşfetmek için bir anlatı sunar. Bu çalışma, The Doctor filmi Öz Aşkınlık Kuramı çerçevesinde analiz etmeyi ve kuramın temel kavramları olan incinebilirlik, öz aşkınlık ve iyi oluşu incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Nitel betimsel analiz yöntemi kullanıldı. Film iki kez izlendi: ilk izlemede genel notlar alındı, ikinci izlemede ise kuramın kavramlarıyla ilişkili sahneler belirlendi. Sekiz sahne seçildi ve incinebilirlik, öz aşkınlık ve iyi oluş temaları altında kategorize edildi. Veriler, neden-sonuç ilişkileri kurularak analiz edildi ve kuram bağlamında yorumlandı.

Bulgular: Analiz, kanser teşhisi gibi yaşamı tehdit eden krizlerin incinebilirliği tetiklediğini ve bu durumun öz aşkınlık sürecini başlattığını ortaya koydu. Ana karakterin ölüm farkındalığının artması, kişisel ve profesyonel sınırlarının genişlemesi ve empati ile ilişkilerdeki iyileşme yoluyla iyi oluşunun arttığı sahneler belirlendi.

Sonuç: The Doctor filmi, Öz Aşkınlık Kuramı'nın kavramlarını etkili bir şekilde somutlaştırarak, sağlıkla ilgili krizlerin kişisel gelişimi ve iyi oluşu nasıl teşvik edebileceğini göstermektedir. Bu analiz, filmlerin hemşirelik teorilerini anlamada eğitici bir araç olarak kullanılmasını destekler.

Anahtar sözcükler: Öz Aşkınlık Kuramı, The Doctor filmi, psikiyatri, ruh sağlığı

ABSTRACT

Objective: The Self-Transcendence Theory, developed by Pamela Reed, posits that individuals can enhance their well-being by transcending self-boundaries when facing life-threatening health challenges. The film The Doctor (1991) portrays a surgeon's transformation through a cancer diagnosis, offering a narrative to explore this theory. This study aims to analyze the film The Doctor within the framework of the Self-Transcendence Theory, focusing on its core concepts: vulnerability, self-transcendence, and well-being.

Method: A qualitative descriptive analysis was conducted. The film was viewed twice—first for general notes and second to identify scenes related to the theory's concepts. Eight scenes were selected and categorized under the themes of vulnerability, self-transcendence, and well-being. Data were analyzed by establishing cause-effect relationships and interpreted in the context of the theory.

Results: The analysis revealed that life-threatening crises, such as a cancer diagnosis, trigger vulnerability, prompting self-transcendence. Key scenes depicted the protagonist's growing awareness of mortality, expansion of personal and professional boundaries, and improved well-being through enhanced empathy and relationships.

Conclusion: The film The Doctor effectively illustrates the Self-Transcendence Theory's concepts, demonstrating how health-related crises can foster personal growth and well-being. This analysis supports the use of film as an educational tool to deepen understanding of nursing theories.

Keywords: Self-transcendence theory, The Doctor film, psychoncology, mental health

Giriş

Hemşirelik biliminin temelini oluşturmaya katkı sağlayan birçok hemşirelik kuramı bulunmaktadır. Kuramlar, diğer sağlık alanlarında da olduğu gibi hemşireliğin teorik ve pratik çerçevesini oluşturarak mesleki değerlerin oluşumuna, mesleki yaklaşımlara ve mesleğin uygulanışına yön verirler (Alligood 2017). Hemşirelik kuramları insana, sağlığa, çevreye ve hemşireliğe ilişkin açıklamalar sunarak hemşirelik bakımının özünü ve sunuluşunu şekillendirir (Meleis 2011). Bu bağlamda hemşirelik kuramları, hemşireliğin merkezinde olan insanı anlamada ve insana bakım verme sürecinde önemli rol oynamaktadır. Günümüze kadar pek çok hemşirelik kuramı ortaya çıkmıştır. Bu kuramlardan biri Pamela Reed tarafından geliştirilen Öz Aşkınlık Kuramı'dır. Bu kuramda, yaşamı tehdit eden bir hastalıkla karşılaştıklarında ya da ölümlülük farkındalığını artıran sağlıkla ilgili değişiklikler yaşadıklarında insanların öz aşkınlık potansiyellerinin harekete geçtiği belirtilmektedir (Reed 1991). Öz aşkınlıktaki yükseliş, iyi oluşu teşvik edecek şekilde öz sınırların genişletilmesinde kendini göstermektedir. Bireyler sınırlarını kendi potansiyelleri doğrultusunda genişletme kapasitesine sahiptir, ancak ciddi hastalık veya

sağlıkla ilgili diğer yaşam krizlerinde hemşireler ve diğer sağlık profesyonelleri bu kendini aşma sürecini kolaylaştırmada yardımcı olmaktadır. Bu teoriye göre öz aşkınlık, yaşam boyu iyiliğin sürdürülmesi için önemli bir kaynaktır (Smith 2019).

Öz Aşkınlık Kuramı, iki temel varsayıma sahiptir. İlk varsayım olan benliğin ayrışması ve değişen sınırlar açısından öz aşkınlık; önemli sağlık ve yaşam olayları sırasında iyi oluşu destekleyen, benlik sınırlarının yönetimini içeren öz örgütleyici bir süreci kapsamaktadır. İkinci varsayım açısından ise, açık sistemlerin ayırt edici özelliği, çevreyle sürekli etkileşim içinde olmalarıdır ve bu durum artan bir karmaşıklık yaratmaktadır. Buna karşın artan karmaşıklığın aynı zamanda örgütlenilme kapasitesi de bulunmaktadır. Öz aşkınlık süreci de bu artan karmaşıklıkla öz örgütlenme kapasitesiyle yönetebilme becerisine dayanmaktadır (Abu Khait ve ark. 2020, Reed ve Haugan 2021). Öz Aşkınlık Kuramı, özellikle sağlıkla ilişkili olayların yaşamda artan karmaşıklığa yol açtığını ve bireyin öz örgütlenme kapasitesinin bu olaylar boyunca iyi oluşu kolaylaştırdığını ileri sürmektedir (Reed ve Haugan 2021).

Kuram öz aşkınlık, incinebilirlik ve iyi oluş olmak üzere üç ana kavram öne sürmektedir. Öz aşkınlık, bireyin kendi sınırlarını iyilik düzeyini artıracak çeşitli şekilde genişletme kapasitesini ifade etmektedir (Reed 1991). Öz aşkınlık, bireyin kendisi ve dünya hakkındaki sınırlı bakış açılarının ötesine geçerek algılarının genişlemesi ve esneklik kazanması anlamına gelmektedir. Bireyin benlik sınırları çok boyutludur ve içsel olarak (kişinin inançları, değerleri ve hayalleri hakkında daha fazla farkındalığa doğru), kişilerarası olarak (başkaları, doğa ve çevre ile bağlantı kurmak için), kişi ötesi olarak (sıradan, gözlemlenebilir dünyanın ötesindeki boyutlarla ilişki kurmak için) ve zamansal olarak (kişinin geçmişini, geleceğini ve bugününü genişletecek ve anlamlandıracak şekilde bütünleştirmek için) genişleyebilmektedir (Reed 2014). Öz aşkınlık kapasitesi olmaksızın zorlu sağlık durumlarında sağlık ve iyi oluşun desteklenmesi mümkün olmayabilir. Bu bağlamda öz aşkınlık, yaşamı tehdit eden durumlarda iyi oluşun nasıl mümkün olabildiğini açıklayan temel süreçlerden biridir (Reed ve Haugan 2021, Worth ve Smith 2021).

Kuramın bir diğer kavramı olan incinebilirlik, ölümlülük konusunda artan farkındalığı ifade etmektedir (Reed 1991). Çeşitli deneyimlerin bu farkındalığı arttırabileceği bilinmekle beraber özellikle yaşamı tehdit eden veya kayıp içeren sağlıkla ilgili olaylar incinebilirlik kavramı bağlamında ön plana çıkmaktadır. Kronik hastalıklar, engellilik, yaşlanma, yas, travmatik olaylar, yaşamın sonuyla yüzleşme ve ölümlülük farkındalığının arttığı deneyimler incinebilirliğin ortaya çıktığı bağlamlardır (Reed 2014).

İyi oluş ise kuramın üçüncü ana kavramıdır. İyi oluş, belirli bir zamanda kişinin kendi kriterlerine dayanan öznel bir sağlık veya bütünlük hissi olarak tanımlanmaktadır (Reed 1991). Bireyin varoluşsal yargısını içermekte ve kültür, değerler, aile ve diğer önemli ilişkiler gibi biyopsikososyal faktörlerden etkilenmektedir. Öz aşkınlık ile önemli ölçüde ilişkili olan iyi oluş göstergelerine örnek olarak yaşam memnuniyeti, mutluluk, yaşlanmada yüksek moral, kronik hastalıkta özbakım gücü, yaşamda anlam duygusu ve depresyonun olmaması, anksiyetenin azalması gibi belirli ruh sağlığı göstergeleri verilebilir (Reed 2014).

Öz Aşkınlık Kuramı, insanın sınırlarını aşması ve iyi oluşunu açıklaması yönüyle hemşirelik bilgisine ve uygulamasına önemli katkılar sunmaktadır. Literatür incelendiğinde Öz Aşkınlık Kuramı'nın kullanıldığı çalışmalarda kanser hastalarının anksiyete ve depresyon gibi sorunlarını azalttığı, nörobilişsel sorunları olan yaşlıların ruh sağlığını güçlendirdiği ve hemşirelik öğrencilerinin bakım davranışlarını olumlu yönde etkilediğine ilişkin çalışmalar bulunmaktadır (Haugan ve Innstrand 2012, Hwang ve ark. 2013, Cui ve ark. 2022). Dolayısıyla kuramın hem hemşireleri hem de bakım alan bireyleri güçlendirmede etkili olduğu söylenebilir. Bu bağlamda hemşirelik mesleğinde bu kuramın anlaşılmasının, hemşirelerin bakım verdikleri bireylere yönelik bakış açılarını güçlendirmede, sundukları bakımın kalitesinin artmasında ve hem bakım verdikleri bireylerin hem de kendi sınırlarını aşmada önemli rol oynayacağı düşünülebilir.

Kuramların anlaşılması ve somutlaştırılması için pek çok teknik kullanılmaktadır. Bu tekniklerden biri film analizleridir. Filmler, öğrencilerin hemşirelikle ilişkili kavram ve kuramları anlamalarını ve öğrenmelerini kolaylaştırmaktadır (Conti ve ark. 2019, Hyangjin ve Haeryun 2021). Öğrencilerin derslerde öğrendikleri kuramlar ve kavramlar aracılığıyla film sahnelerini analiz ederek bilişsel ve duygusal kazanımlar elde edebilecekleri bilinmektedir (Yesildag ve Bostan 2023). Desai ve ark. (2018) film izleme, analiz etme ve tartışmanın az maliyetli ve aktif bir öğrenme yöntemi olduğunu belirtmiştir. Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde hemşire ve hemşirelik öğrencilerine verilen eğitimlerde filmlerin kullanıldığı ve filmlerin etkili bir öğretim aracı olduğu görülmektedir (Abebe ve ark. 2023, Mert-Karadas ve Yucel-Ozcirpan 2023, Arkan ve Bostanlı 2024). Öz Aşkınlık Kuramı da hastalık ya da kayıp gibi zorlu yaşam olayları ile başa çıkma süreci içerisinde deneyimlenenlerin iyi anlaşılması için film analizinin etkili biçimde kullanılabileceği kuramlardan biridir. Altun ve Ay Kaatsız (2024) tarafından yapılan bir çalışmada bu kuramın geçirdiği bir kaza sonucu kolunu kaybeden genç bir yüzücünün yaşadıklarını konu alan Dalgalara Karşı filminin analizinde kullanıldığı, bu sayede

kayıpla gelen sürecin ve bu süreçle baş etme çabalarının daha iyi anlaşılmasına ve kuramın kavramlarının daha kolay özümsemesine katkı sağladığı vurgulanmıştır. Bu bağlamda “The Doctor” filminin, hastalık, kayıplar ve ölümlle baş etme ve bireysel ve mesleki büyüme gibi temaları ele alması nedeniyle Öz Aşkınlık Kuramı bağlamında analiz edilmesinin alan yazına değerli katkılar sağlayabileceği düşünülmektedir.

“The Doctor”, başrolünde William Hurt’ün yer aldığı 1991 yapımı bir drama filmidir (IMDB 1991). Film, başarılı ancak hastalarına karşı empatiden uzak bir cerrah olan Dr. Jack McKee’nin, kendisine kanser teşhisi konulmasıyla değişen hayatını anlatır. Jack, hastalık sürecinde sağlık sistemini bir hasta olarak deneyimlerken, doktorların ve hastane ortamının ne kadar duyarsız ve mekanik olabileceğini fark eder. Kendi tedavi sürecinde, beyin tümörü nedeniyle aynı hastanede tedavi gören June Ellis ile arkadaşlık kurar. June’un hastalıkla ilişkili deneyimlerini Jack’e aktarması, Jack’in hastalığı anlamlandırma sürecine katkı sağlar. Hastalık ve tedavi sürecinde karşılaştığı zorluklar, onun sadece bir doktor değil, aynı zamanda bir insan olarak da empati kurmayı öğrenmesine yol açar. Jack, sonunda hastalarına karşı daha empatik bir yaklaşım benimseyerek meslek hayatında köklü bir değişim yapar ve bu yaklaşımı asistanlarına da aktarmaya çalışır. Film, Jack’in bireysel ve mesleki dönüşüm hikayesini konu almaktadır. “The Doctor” filminin analizleri incelendiğinde ise filmin daha çok sağlık sistemine olan eleştiriler ve etik konular bağlamında ele alındığı görülmüştür (Şenses 2019, Coşkun 2020). Jack’in hastalık tanısı aldığı andan itibaren yaşadığı süreçlerle, bireylerin ölümlü olduğunun farkına varması, benliğinin sınırlarını genişletmesi ve iyilik halini sürdürmesi gibi konuların Öz Aşkınlık Kuramı’nın varsayımlarıyla yakından ilişkili olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, Öz Aşkınlık Kuramı’nın temel kavramlarını “The Doctor” filmi üzerinden somutlaştırarak kuramın daha iyi anlaşılmasını sağlamak ve filmin, hastaların öz sınırlarını aşma deneyimlerinin anlaşılmasına katkı sağlayacak bir kaynak olarak ele alınmasına katkı sunmaktır. Çalışma amacı doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır: (1) “The Doctor” filminde, Öz Aşkınlık Kuramı’nın temel kavramları olan incinebilirlik, öz aşkınlık ve iyi oluş nasıl temsil edilmektedir?” (2) “The Doctor” filminde karakterlerin yaşantıları, Öz Aşkınlık Kuramı ile nasıl ilişkilendirilebilir?”

Yöntem

Bu çalışmada The Doctor filmi, Reed’in Öz Aşkınlık Kuramı’nda yer alan incinebilirlik, öz aşkınlık ve iyi oluş kavramları bağlamında nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bu çalışma, bir filmin analizini içerdiğinden etik kurul izni gerektirmemektedir.

Uygulama

Film iki kez izlenmiş; ilk izlemede filmle ilgili genel notlar alınmış, ikinci izlemede ise filmde kuramla ilişkilendirilecek sahneler (sahnenin içeriği, diyaloglar ve dakika bilgisi) detaylıca not alınmıştır. Verilere aşinalığın artırılması için alınan notlar araştırmacılar tarafından tekrar okunmuştur. İlgili okumaların ardından veri toplama aşaması sonlandırılarak analize geçilmiştir.

Tablo 1. Betimsel analiz aşamaları	
Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma	Bu aşamada veri analizi için bir çerçeve oluşturulur ve verilerin hangi temalar altında ele alınacağı belirlenir (Yıldırım ve Şimşek 2021). Bu çalışmanın verileri için temalar, Öz Aşkınlık Kuramı’nın temel kavramları olan “incinebilirlik, öz aşkınlık ve iyilik hali” olarak belirlenmiştir.
Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi	Daha önceden elde edilen veriler okunur, düzenlenir ve anlamlı bir biçimde bir araya getirilerek ilgili temaya göre işlenir (Yıldırım ve Şimşek 2021). Filmden elde edilen veriler detaylı bir şekilde incelenmiş ve bağlamsal açıdan uygun olacak şekilde önceden belirlenen temalarla ilişkilendirilmiştir.
Bulguların tanımlanması	Düzenlenen veriler bu aşamada tanımlanarak doğrudan alıntılarla desteklenir (Yıldırım ve Şimşek 2021). Temalarla ilişkilendiren veriler tanımlanmış ve filmde yer alan diyaloglardan alıntılar yapılarak açıklanmıştır.
Bulguların yorumlanması	Son aşamada tanımlanan bulgular açıklanarak neden-sonuç ilişkisi bağlamında incelenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek 2021). Filmden elde edilen bulgular, literatürden elde edilen bilgiler doğrultusunda yorumlanmış ve tartışılmıştır.

Veri Analizi

Bu çalışmada kullanılan betimsel analiz yönteminde elde edilen veriler önceden belirlenmiş temalara göre sınıflandırılmış, özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Veriler arasında neden-sonuç ilişkisi kurularak karşılaştırmalar yapılmıştır. Yöntem dört aşamadan oluşmaktadır: Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma, tematik çerçeveye

göre verilerin işlenmesi, bulguların tanımlanması ve bulguların yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek 2021). Her bir aşamada yapılan analizlere ilişkin açıklamalar Tablo 1’de yer almaktadır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Bu çalışmada nitel araştırmanın geçerlik ve güvenirliğini sağlamaya yönelik olarak Guba ve Lincoln (1994) tarafından önerilen beş ölçüt temel alınmıştır: inanılabilirlik, aktarılabilirlik, tutarlılık, doğrulanabilirlik ve özgünlük. İnanılabilirlik, tematik analiz sürecinin açık biçimde tanımlanması ve film karakterlerinin Öz Aşkınlık Kuramı doğrultusunda kapsamlı şekilde ele alınması yoluyla sağlanmıştır. Aktarılabilirlik, filmdeki olayların ve karakter dönüşümlerinin bağlamı dikkate alınarak ayrıntılı biçimde betimlenmesi sayesinde, bulguların benzer bağlamlara uygulanabilirliğini artıracak biçimde desteklenmiştir. Tutarlılık, analiz sürecinin sistematik bir şekilde yürütülmesi ve açık biçimde raporlanmasıyla sağlanmıştır. Kodlama işlemi iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak gerçekleştirilmiş, ardından kodlar ve temalar karşılaştırılarak ortak bir yapı oluşturulmuştur. Bu süreç, analitik sürecin tutarlılığını güçlendirmiştir. Doğrulanabilirlik, araştırmacıların analiz sürecinde filme ilişkin ayrıntılı gözlem notları ve refleksif notlar alması, veriye dayalı gerekçelendirmeler geliştirmesi ve kodlamaları birlikte değerlendirerek ortak bir anlam çerçevesi oluşturması yoluyla sağlanmıştır. Özgünlük ise film karakterlerinin yaşantılarının Öz Aşkınlık Kuramı doğrultusunda derinlemesine ve bağlama duyarlı biçimde yorumlanmasıyla sağlanmıştır. Karakterlerin içsel dönüşüm süreçleri ele alınarak çalışmanın anlamlılığı ve kuramsal katkısı güçlendirilmiştir.

Tablo 2. Temalar ve ilişkilendirilen sahneler

Tema	Sahne	Dakika
İncinebilirlik	Sahne 1: Jack’in laringeal tümörünün olduğunu öğrenmesi ve donakalması	20:25-24:06
	Sahne 2: Jack’in, eşiyle hastalığını paylaştığı sahnede eşi “ <i>Bunu beraber yeneceğiz.</i> ” dediğinde “ <i>Beraber mi? Biz diye bir şey yok. Bu bir takım oyunu değil!</i> ” diyerek tepki göstermesi	25:45-27:26
	Sahne 3: Doktoru tedavi planını paylaştığında Jack’in “ <i>Tedaviye yarın başlamasak? Açık kalp ameliyatım var.</i> ” demesi	37:20-38:10
	Sahne 4: June’un tanı alma sürecini “ <i>Tümörümü öğrendiğimde ilk buraya gelmiştim, kendimi aşağı atmak istemiştin. Sanki derim soyuluyor gibi hissettim. Bağırardım, bağırardım...</i> ” şeklinde anlatması	1:09:40-1:11:30
	Sahne 5: June’un “ <i>Zaman yanımdan akıp gidiyor. Bu şekilde yanımdan geçip gitmek istemiyorum. Hiçbir şeyi bu şekilde kaçırmak istemiyorum...</i> ” ifadesi	1:14:11-1:14:30
	Sahne 6: Jack’in tedaviye rağmen tümörünün büyüdüğünü öğrendiğinde “ <i>Hayır! Hayır!</i> ” şeklinde tepki göstermesi ve ardından hayal kırıklığına uğradığını söylemesi	1:23:34-1:25:21
Öz aşkınlık	Sahne 7: Jack’in hastalık deneyiminden sonra kalp nakli bekleyen bir hastasını dinlemesi, soruları olup olmadığını sorgulaması-cevaplaması ve gelecek planlarına yönelik önceliklerini sorması	1:07:12-1:08:40
	Sahne 8: June’un “ <i>Tümörüm kendime hiçbir zaman izin vermediğim bazı özgürlükler veriyor bana.</i> ” ifadesi	1:00:03-1:00:12
	Sahne 9: Jack’in June’a destek olmak için June’un gitmek isteyip gidemediği etkinliğe götürmeye çabalaması	1:11:34-1:18:34
	Sahne 10: Jack’in doktorunun yaklaşımından rahatsız olarak “ <i>Sanırım davranışlarınıza biraz çeki düzen vermeniz gerek Dr. Abbott. Çünkü bugün ben hastayım. Yarın ya da bir sonraki gün ya da bundan 30 yıl sonra siz hasta olacaksınız. Her doktor mutlaka günün birinde hasta olacaktır ve sonra... Size de en az bana çarptığı kadar sert çarpacaktır.</i> ” demesi	1:29:14-1:31:05
İyi oluş	Sahne 11: Jack’in eşiyle yaşadığı iletişimsizliğe bağlı sorunları çözebilmek için iletişim kurmaya çalışması	1:45:55-1:50:54
	Sahne 12: Jack’in işine geri döndüğünde kendi kriterlerine uygun olarak mesleki anlamda bütün ve sağlıklı hissetmek için asistanlarına hastalara nasıl yaklaşılması gerektiğini “ <i>Onların isimleri vardır. Korkarlar, utanırlar, incinebilirler. Ve kendilerini hasta hissederler. En önemlisi, iyileşmek isterler. Bu nedenle hayatlarını sizin ellerinize emanet ederler. Bunun ne demek olduğunu nefesim kesilene kadar anlatmaya çalışabilirim. Ama biliyorsunuz bunun hiçbir anlamı yok. Emin olun bana da hiçbir şey ifade etmemişti.</i> ” şeklinde anlatması	1:55:20-1:57:23

Bulgular

Öz Aşkınlık Kuramı kapsamında seçilen incinebilirlik, öz aşkınlık ve iyi oluş temaları ile toplamda 12 sahne ilişkilendirilmiştir (Tablo 2). Tablo 2’de de gösterildiği üzere, filmde yer alan sahnelerde incinebilirlik teması, bireylerin kişisel ölümlülük ve zarar görebilirlik farkındalıklarının belirginleştiği anlarla ilişkilendirilmiştir. Kronik hastalıklar gibi sağlığın kaybı ve yaşamın tehdidi gibi durumlarda bireyler bu gerçeği fark eder ve bu farkındalık, öz sınırlarını aşmaları için bir adım haline gelmektedir (Reed 2014).

Filmde Jack’in kanser tanısı alması, yaşamını tehdit eden bir kriz yaşamasına neden olur. Tümörünü ilk öğrendiği an donakalma tepkisi vermesi (Sahne 1), eşinin hastalıkla ilgili yorumuna öfkelenmesi (Sahne 2), tedaviyi ertelemeye çalışması (Sahne 3) ve tümörünün büyüdüğünü öğrendiğinde tepki göstermesi (Sahne 6) Jack’in ölümlülüğünün farkına vardığı ve sağlığın kaybına bağlı olarak yas tepkileri verdiği sahnelerdendir. Sahne 1 ve sahne 6 yas sürecinin şok/inkar evresine; sahne 2 öfke evresine; sahne 3 ise pazarlık evresine örnek sahnelerdir. Bu sahnelerde Jack’in sağlığın kaybı ve ölümlülüğünün farkındalığıyla beraber yas sürecinde olduğu ve dolayısıyla incinebilirlik olgusunu deneyimlediği görülmektedir. June’un tanı aldığındaki hislerini paylaşması (Sahne 4) ve zamanın geçtiğini ve hiçbir şeyi kaçırmak istemediğini söylemesi (Sahne 5) de benzer şekilde June’un ölümlülüğünün farkındalığına örnek sahnelerdir. Bu sahnelerde Jack ve June’un incinebilirlik deneyimlerinin farklılaştığı ve bu deneyimlerin bireye özgü olduğu görülmektedir.

Öz aşkınlık, bireyin sahip olduğu sınırlarını aşma potansiyeli ve bu sınırları genişletmesiyle ilişkilidir. Sınırlarını aşma bireyin kendisiyle ve çevresiyle ilişkili tüm algı ve deneyimlerinde ortaya konmaktadır (Reed 2014). Jack hastalık tanısından önce *“Cerrahin işi kesmektir”* diyen bir doktorken hastalık sürecindeki deneyimleriyle beraber hastalarına daha empatik yaklaşmaya başlamıştır. Sahne 7’de kalp nakli bekleyen hastasına empatik bir biçimde yaklaşması ve Sahne 10’da doktoruna kendisi ve diğer hastalarıyla empati kurması için öğüt vermesi; Jack’in mesleğiyle ilişkili olumlu farkındalıklar yaşadığı ve bu yolla mesleki sınırlarını aştığının bir örneğidir. Ayrıca Sahne 9’da görüldüğü üzere hastalık öncesinde benmerkezci bir yapıya sahip olan Jack, June ile derin bir arkadaşlık kurarak ona hastalık sürecinden ölüm anına kadar destek olmuştur. Bu durum, Jack’in bireysel sınırlarını genişlettiğini göstermektedir. Öz aşkınlığa bir başka örnek ise Sahne 8’de June’un söylediği ve Jack’in de sonrasında benimsediği *“Tümörüm kendime hiçbir zaman izin vermediğim bazı özgürlükler veriyor bana.”* ifadesidir. Bu ifade, hastalık sürecinden anlam bularak bunu yaşamlarına yansıtma (erteledikleri etkinlikleri yapma, derin bir arkadaşlık ilişkisi kurma, hastaları için çabalama, asistanlarına iletişim konusunda yol gösterme vb.) konusunda Jack ve June’un aşkınlık yaşadıklarını gösteren ifadelerdendir.

Öz aşkınlık önemli yaşam olaylarından bir çıkış, kendini ileriye götürüş açısından bir sonuç olduğu gibi, iyi oluşa ulaşmanın bir yolu, arabulucusu ve kolaylaştırıcısı olarak görülmektedir (Kublay ve Hallaç 2022). İyi oluş ise bireyin kendi kriterlerine uygun olarak bütün ve sağlıklı hissetmesi olarak tanımlanmaktadır (Reed 2014). Jack, hastalık sürecini atlattı ve öz aşkınlık deneyiminin bir parçası olarak hem günlük yaşamında hem de mesleki yaşantısındaki işlevselliğini yeniden sağlamıştır. Hastalık sürecinde ailesiyle iletişimini azaltan Jack, iyileşme sürecinde ailesiyle sorunlarını çözmek için adım atmaya başlamıştır. Sahne 11’de kendisine öfkeli olan eşiyile konuşabilmek için ısrarcı olmuş, ameliyat nedeniyle konuşamadığı için kendini yazarak anlatmaya çalışmış ve eşinden özür dileyerek onu sevdiğini yazmıştır. Bu sahneden sonra aralarındaki gerilim azalmıştır ve eşiyile ilişkisi düzelmiştir. Ayrıca Jack, Sahne 12’de görüldüğü üzere hastalarına empatik bir yaklaşım göstermeyi öğrenmiş ve bunu asistanlarına da öğretir duruma gelmiştir: *“Onların isimleri vardır. Korkarlar, utanırlar, incinebilirler. Ve kendilerini hasta hissederek. En önemlisi, iyileşmek isterler. Bu nedenle hayatlarını sizin ellerinize emanet ederler. Bunun ne demek olduğunu nefesim kesilene kadar anlatmaya çalışabilirim. Ama biliyorsunuz bunun hiçbir anlamı yok. Emin olun bana da hiçbir şey ifade etmemiştir.”* Bu sahneler Jack’in öz sınırlarını aşarak yeniden sağlıklı ve yaşantısının her alanında bütünlük hissetmeye başladığını, dolayısıyla da iyi oluş sürecinde olduğunu göstermektedir.

Tartışma

İnsanın sınırlarını aşarak iyi oluşunu sürdürme sürecine dair derinlemesine bir anlayış sunan Öz Aşkınlık Kuramı, hemşirelik kuramları arasında önemli bir yere sahiptir. Kuramın hemşirelik pratiğinde uygulanabilirliği ve bireylerin yaşadığı krizler karşısında kendilerini aşmalarına yardımcı olma potansiyeli, literatürdeki çalışmalarda (Reed 2021, Eraydın ve ark. 2023) ve kuramın ele alındığı başka bir film analizinde de vurgulanmaktadır (Altun ve Ay Kaatsız 2024). Bu çalışma, The Doctor filminin Pamela Reed’in Öz Aşkınlık Kuramı bağlamında analiz edilmesini amaçlamış ve filmdeki sahnelerin incinebilirlik, öz aşkınlık ve iyi oluş kavramlarıyla ilişkilendirilebileceğini ortaya koymuştur. Bulgular, Reed’in kuramsal çerçevesiyle uyumlu şekilde,

bireylerin yaşadıkları zorlu deneyimler sonrasında benlik sınırlarını genişletme, anlam bulma ve iyi oluşı ulaşma sürecini "The Doctor" filmi aracılığıyla yansıtmaktadır.

İncinebilirlik: Reed (1991), incinebilirliği, bireyin ölüm ya da zarar görebilirlik farkındalığının artmasıyla ortaya çıkan bir süreç olarak tanımlamaktadır. Kronik hastalıklar, travmatik olaylar ve kayıp deneyimleri, bu farkındalığın tetiklenmesine neden olabilmektedir (Kim ve ark. 2014). Bu tür olaylar, örneğin kanser gibi ciddi bir hastalık sonucu sağlığın kaybı, bireyde yas sürecini ve buna eşlik eden yas tepkilerini başlatabilir (Fennell ve ark. 2021). Literatür incelendiğinde, incinebilirliğin yas sürecinin bir parçası olduğu ve bu süreçle yakından ilişkili olduğu gösterilmiştir (Sim ve ark. 2014). Yas tepkilerinin şok/inkar, öfke, pazarlık, depresyon ve kabullenme aşamalarını içerdiği bilinmektedir (Kubler-Ross ve Kessler 2005). Filmde Jack'in sahne 1 ve sahne 6'da şok/inkar; sahne 2'de öfke ve sahne 3'te pazarlık tepkileri vermesi; onun ölümlülüğüyle yüzleşmesine bağlı olarak yas tepkileri verdiğini göstermektedir. Bu doğrultuda Jack'in kanser tanısı almasının, hasta rolünü deneyimlemesine yol açarak kendi incinebilirliğini fark etmesine neden olduğu söylenebilir. Benzer şekilde, June'un "Zaman yanımdan akıp gidiyor. ... Hiçbir şeyi kaçırmak istemiyorum..." ifadesi de yaşamın sonlanmasıyla ilgili farkındalık kazandığına örnektir. Filmde yer alan bu sahneler, incinebilirliğin bireyleri yaşamlarını yeniden değerlendirmeye sevk ettiği yönündeki literatüre uygundur (Reischer ve ark. 2021, Wang ve ark. 2023). Michael ve ark. (2022) tarafından kanser hastalarıyla yapılan bir çalışmada, incinebilirlik kapsamında ortaya çıkan ölüm kaygısı ve duygusal çelişkilerin, hastaların ölüm olgusunu deneyimsel olarak kabul ettikleri bir süreçle eş zamanlı olarak yaşandığı ortaya konmuştur. Bu süreçte hastaların, çelişkili duygularına rağmen, deneyimlerine anlam kazandırmaya çalıştıkları ve aynı anda hem incinebilirlik hem de dayanıklılık sergiledikleri belirlenmiştir (Michael ve ark. 2022). Bu bulgulara paralel şekilde, Jack ve June'un kanser tanılarına yönelik verdiği duygusal ve davranışsal tepkilerin de incinebilirlik deneyimi nedeniyle ortaya çıktığı söylenebilir.

Williams (2012), kanser hastalarıyla yaptığı çalışmada öz aşkınlığın incinebilirlik aracılığıyla tetiklenen bir süreç olduğunu ortaya koymuştur. İncinebilirliğin, bireylerin ruhsal gelişimi ve içsel farkındalıklarını artırma potansiyeline sahip olduğu ve psikososyal uyumu etkileyerek öz aşkınlık sürecine zemin hazırladığı yapılan diğer çalışmalarda da gösterilmiştir (Reed 2021, Er ve ark. 2022). Literatürdeki çalışmalara benzer şekilde "The Doctor" filminde yer alan sahneler, bireylerin incinebilirlik deneyimi aracılığıyla hem mesleki hem de kişisel bakış açılarını yeniden gözden geçirdiklerini, ölüm gerçeğiyle yüzleşmenin onları yaşamın anlamına dair daha derin bir farkındalığa yönlendirdiğini ve bu sürecin öz aşkınlık deneyimini mümkün kıldığını göstermektedir.

Öz Aşkınlık: Reed (2014), öz aşkınlığın bireyin yaşadığı kayıp ve krizlerden sonra gelişerek iyi oluşu destekleyen bir süreç olduğunu belirtmektedir. Öz aşkınlık, bireyin içsel, kişilerarası ve zamansal olarak sınırlarını genişletmesi anlamına gelmektedir (Reed 2014). Sode ve Chenji (2024) tarafından yapılan çalışmada, öz aşkınlığın iş yaşamında pozitif yaşantılarla ilişkili olduğu ve mesleki davranışları olumlu yönde etkilediği gösterilmiştir. Başka bir çalışmada da öz aşkınlığın daha anlamlı bir iş yaşamına aracı rol oynadığı bulunmuştur (Widodo ve Suryosukmono 2021). Bu bulgulara benzer şekilde Jack, hastalık öncesinde otoriter, mesafeli ve mekanik bir doktor profili çizerken, hastalığı sürecinde hastalara daha empatik yaklaşan, onlarla daha derin bir bağ kuran ve diğer doktorlara da bu konuda öğüt veren bir doktor haline gelmiştir. Bu durum Jack'in öz aşkınlık süreci kapsamında mesleki yaşantısında olumlu kazanımlar elde ettiğini göstermektedir.

Meme kanseri hastalarıyla yapılan bir çalışmada, bireylerin kendi hastalık deneyimlerini başkalarına yardım etmek amacıyla kullanabilme ve çevreleriyle karşılıklı destek mekanizmaları geliştirme yeteneğinin, öz aşkınlığın bir bileşeni olduğu gösterilmiştir (Aoki ve Fujita 2021). Hastalarının yanı sıra arkadaşı June'a da hastalık sürecinde yardımcı olması ve June'dan gelen desteği kabul etmesi, Jack'in çevresiyle karşılıklı bir destek mekanizması geliştirdiğini düşündürmektedir. Jack'te görülen bu dönüşümün, aynı zamanda kendi deneyimlerini başkalarının yararına kullanabildiğinin ve bu sayede öz aşkınlık yaşadığının bir göstergesi olduğu söylenebilir. Ek olarak, filmde June'un "Tümörüm kendime hiçbir zaman izin vermediğim bazı özgürlükler veriyor bana" ifadesi, June'un hastalık nedeniyle bireysel kazanımlar yaşadığını ve kendi sınırlarını genişlettiğini göstermektedir. June'un bu ifadesiyle paralel biçimde; kanser hastalarıyla yapılan bir çalışmada öz aşkınlık kapsamında katılımcılar, kanserin onlara yeni bir bakış açısı sunduğunu ve yaşamlarını gözden geçirip değiştirmelerini sağladığını ifade etmişlerdir (Abdalrahim ve ark. 2023). Akciğer kanseri hastalarıyla yapılan benzer bir çalışmada da, hastalık sürecinin bireylerin kendilerini keşfetmelerini, sahip oldukları sınırları aşmalarını ve yeni anlamlar oluşturmalarını sağlayarak öz aşkınlığa yol açtığı gösterilmiştir (He ve ark. 2025). Bu bağlamda "The Doctor" filmindeki sahnelerin, karakterlerin pek çok alanda sınırlarını aşmalarını göstermesi bakımından Reed'in öz aşkınlık kavramıyla örtüştüğü söylenebilir.

İyi Oluş: Reed'e (2014) göre iyi oluş, bireyin kendi kriterlerine göre kendini bütün ve sağlıklı hissetmesidir. Literatür, öz aşkınlığın iyi oluşun desteklenmesi ve sürdürülmesinde önemli bir rol oynayabileceğini göstermektedir (Arslan ve ark. 2024). İyi oluş süreci, bireyin sadece fiziksel iyileşmesi değil, aynı zamanda ruhsal

ve sosyal anlamda da kendini yeniden inşa etmesiyle ilişkilidir (Reed 2014). Yapılan çalışmalarda yaşamı tehdit eden süreçlerden geçen bireylerde, öz aşkınlık ve iyi oluş arasında güçlü bir bağlantı olduğu ve bu bağlantının hem bireysel hem de kişilerarası düzeyde dönüşüme yol açtığı gösterilmiştir (Runquist ve Reed 2007, Reed 2014, Pena-Gayo ve ark. 2018). Meme kanseri tanılı hastalarla yapılan bir çalışmada aile içi fonksiyonların işlevselliği ve öz aşkınlık arasında güçlü bir ilişki olduğu ortaya konmuştur (He ve ark. 2022). Abdalrahim ve arkadaşları (2023) tarafından yapılan çalışmada ise yeni kanser tanısı almış hastalar, öz aşkınlık bağlamında çevreleriyle daha güçlü ilişkiler kurduklarını ifade etmişlerdir. Filmde de bu bulgulara paralel olacak şekilde, Jack'in hastalık süreci sonrasında ailesiyle olan iletişimini düzeltmeye ve ilişkilerini geliştirmeye çabalaması, iyi oluş sürecinin kişilerarası düzeyinde önemli bir gelişme olduğunu göstermektedir.

Ek olarak literatürde öz aşkınlık ve iyi oluşun, mesleki iyi oluşa da katkı sağladığı bildirilmektedir (Abdullah ve ark. 2021, Sode ve Chenji 2024). Jack'in hastalarına empatik bir yaklaşım sergilemesi ve asistanlarına hastalara nasıl davranmaları gerektiği konusunda eğitici bir rol üstlenmesi, onun iyi oluş sürecinde olduğunun göstergelerindendir. Filmde Jack'in hastalık sürecinde öz aşkınlık yaşaması, yaşamının pek çok alanında olumlu yönde değişimlere yol açmış ve iyi oluş sürecini mümkün olan en yüksek düzeyde sürdürmesini sağlamıştır. Bu doğrultuda, öz aşkınlığın bireylerin kişisel, ailevi ve mesleki yaşantılarında iyi oluşu olumlu yönde etkilediği konusunda filmdeki sahneler ve literatürde yer alan çalışmalar benzerlik göstermektedir.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Film analizine dayalı bir yöntem kullanılmış olması nedeniyle, bulgular yalnızca film sahnelerinin incelenmesiyle sınırlı kalmış; klinik gözlemler ya da hastaların yaşantılarına ilişkin birincil veriler kullanılamamıştır. Bu durum, Öz Aşkınlık Kuramı'nın daha derinlemesine ve çok boyutlu bir şekilde tartışılmasını sınırlandırmış olabilir. Ayrıca, filmde yer alan karakterlerin kültürel ve bireysel çeşitliliğinin sınırlı olması, öz aşkınlık deneyiminin biricik ve değişken doğasının yalnızca belli yönleriyle ele alınmasına neden olmuş olabilir.

Sonuç

Öz Aşkınlık Kuramı, bireylerin yaşamı tehdit eden olaylar karşısında sınırlarını aşarak iyi oluşa ulaşma süreçlerini ele alan bir hemşirelik kuramıdır. Bu kuramın hemşireler ve hemşirelik öğrencileri tarafından anlaşılması, hastaların incinebilirlik süreçlerinin kavranması ve öz aşkınlık deneyimlerinin desteklenerek iyi oluşlarının artırılması açısından önemlidir. Hemşirelik eğitiminde kuram ve kavramların, film gibi görsel materyaller aracılığıyla etkili biçimde tartışılıp anlaşılabilmesi görüşünden hareketle, bu çalışmada "The Doctor" filmi Öz Aşkınlık Kuramı bağlamında analiz edilmiş ve kuramın temel kavramlarının film sahneleriyle somutlaştırılabileceği ortaya konmuştur. Çalışmanın bulguları, hastalık gibi yaşamı tehdit eden krizlerin bireylerde öz aşkınlık sürecini tetikleyebileceğini ve öz aşkınlık yaşayan bireylerin iyi oluş düzeylerinin olumlu yönde etkilenebileceğini göstermektedir.

Sonuç olarak "The Doctor" filmi, bireylerin sağlıkla ilgili krizlerinin kişisel ve mesleki dönüşümlerine nasıl katkı sağlayabileceğini görselleştirmesi ve Öz Aşkınlık Kuramı ile yakından ilişkili olması bakımından önemli bir öğrenim aracı olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda, "The Doctor" filminin izletilmesi ve filmdeki sahnelerin Öz Aşkınlık Kuramı'nın kavramlarıyla ilişkilendirilmesi, kuramın öğretiminde etkili bir yöntem olarak önerilebilir. Ek olarak, hastaların hastalık sürecinde yaşadıkları incinebilirlik, öz aşkınlık ve iyi oluş deneyimlerinin anlaşılması ve bu deneyimlerin sağlık hizmeti sunumuna yansıtılmasının öneminin vurgulanmasında da filminden yararlanılabilir. Bu doğrultuda, hemşirelik başta olmak üzere sağlık alanlarındaki öğrencilere "The Doctor" filminin izletilmesi, kuramsal kavrayışın güçlendirilmesine ve sağlık profesyonellerinin duyarlılıklarının artırılmasına katkı sağlayabilir.

Kaynaklar

- Abdalrahim MS, Issa SS, Albusoul R (2023) Spiritual well-being among patients newly diagnosed with cancer in Jordan: thematic analysis. *Support Care Cancer*, 31:620.
- Abdullah MI, Huang D, Sarfraz M, Ivascu L, Riaz A (2021) Effects of internal service quality on nurses' job satisfaction, commitment and performance: mediating role of employee well-being. *Nurs Open*, 8:607-619.
- Abebe N, Bailey E, Radu R (2023) Film as a pedagogical tool for climate change and mental health nursing education. *Int J Ment Health Nurs*, 32:1503-1508.
- Abu Khait A, Sabo K, Shellman J (2020) Analysis and evaluation of Reed's theory of self-transcendence. *Res Theory Nurs Pract*, 34:170-187.
- Alligood MR (2017) *Nursing Theorists and Their Work*, 9th ed. New York, Elsevier Health Sciences.
- Altun F, Ay Kaatsız MA (2024) "Bir sonraki dalgaın sonunda ne olacağını bilemezsiniz...": Dalgalara Karşı filminin Öz Aşkınlık Kuramı çerçevesinde analizi. *Etkili Hemşirelik Dergisi*, 17:243-255.

- Aoki S, Fujita S (2021) Self-transcendence of Japanese female breast cancer patients with hereditary breast and ovarian cancer syndrome. *Asia Pac J Oncol Nurs*, 8:670-678.
- Arkan B, Bostanlı A (2024) Teaching psychiatric nursing with films during the COVID-19 pandemic: a qualitative study. *J Psychiatr Ment Health Nurs*, 31:1073-1082.
- Arslan G, Kabasakal Z, Taş B (2024) Childhood psychological maltreatment, mindful awareness, self-transcendence, and mental well-being in emerging adults. *Emerg Adulthood*, 12:18-28.
- Conti A, Clari M, Carignano F, Saccà P, Garrino L (2019) Teaching resilience and vulnerability to nursing students using films: a qualitative study. *Prof Inferm*, 72:135-142.
- Coşkun DG (2020) Tıp fakültesi öğrencisi gözüyle "The Doctor" filminin etik analizi. *Türkiye Biyoetik Dergisi*, 7:211-213.
- Cui X, Shan T, Qiao L (2022) Effect of Self-Transcendence Theory combined with comprehensive nursing intervention under tumor nutrition education on symptom improvement, nutritional status, and positive psychology of elderly patients with gastric cancer. *Contrast Media Mol Imaging*, 2022:6084732.
- Desai SV, Jabeen SS, Abdul WK, Rao SA (2018) Teaching cross-cultural management: A flipped classroom approach using films. *The International Journal of Management Education*, 16:405-431.
- Er S, Şahin-Bayındır G, Kayış A, Buzlu S (2022) The effect of psychosocial distress and self-transcendence on resilience in patients with cancer. *Perspect Psychiatr Care*, 58:2631-2638.
- Eraydın C, Sönmez M, Erdoğan Z (2023) Status of Self-Transcendence and quality of life in patients receiving hemodialysis treatment. *Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12:445-452.
- Fennell PA, Dorr N, George SS (2021) Elements of suffering in myalgic encephalomyelitis/chronic fatigue syndrome: the experience of loss, grief, stigma, and trauma in the severely and very severely affected. *Healthcare (Basel)*, 9:553.
- Guba EG, Lincoln YS (1994) Competing paradigms in qualitative research. In *Handbook of Qualitative Research*, 2nd ed. (Eds NK Denzin, Y Lincoln):105-117. Thousand Oaks, CA, Sage.
- Haugan G, Innstrand ST (2012) The effect of Self-Transcendence on depression in cognitively intact nursing home patients. *Int Sch Res Notices*, 2012:301325.
- He C, Liu S, Ding X, Zhang Y, Hu J, Yu F et al. (2025) Exploring the relationship between illness perception, self-transcendence, and demoralization in patients with lung cancer: A latent profile and mediation analysis. *Asia Pac J Oncol Nurs*, 12:100638.
- He C, Yang T, He Y, Guo S, Lin Y, Wu C et al. (2022) Relationship between family functioning and self-transcendence in patients with breast cancer: a network analysis. *Front Public Health*, 10:1028860.
- Hwang H-L, Wang H-H, Lin H-S (2013) Effectiveness of supervised intergenerational service learning in long-term care facilities on the attitudes, self-transcendence, and caring behaviors among nursing students: a quasiexperimental study. *Educ Gerontol*, 39:655-668.
- Hyangjin P, Haeryun C (2021) Effects of nursing education using films on perception of nursing, satisfaction with major, and professional nursing values. *J Nurs Res*, 29:e150.
- IMDB (1991) *The Doctor*. <https://www.imdb.com/title/tt0101746/> (Accessed 27.07.2025).
- Kim SS, Hayward RD, Reed PG (2014) Self-transcendence, spiritual perspective, and sense of purpose in family caregiving relationships: a mediated model of depression symptoms in Korean older adults. *Aging Ment Health*, 18:905-913.
- Kublay Y, Hallaç S (2022) Pamela G. Reed'in öz aşkınlık kuramı analiz, değerlendirmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 15:402-412.
- Kubler-Ross E, Kessler D (2005) *On Grief and Grieving: Finding The Meaning of Grief Through The Five Stages of Loss*. New York, Simon and Schuster.
- Meleis AI (2011) *Theoretical Nursing: Development and Progress*. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins.
- Mert-Karadas M, Yucel-Ozcirpan C (2023) The impact of an educational program based on the reproductive health of LGBT individuals developed for nursing students to improve the knowledge, skills and attitudes of students: a quasi-experimental study. *Nurse Educ Pract*, 70:103668.
- Michael N, Symons X, Mendz GL, Kissane D (2022) Vulnerability and resilience: phenomenological analysis of cancer patients value directives. *J Pain Symptom Manage*, 64:438-448.
- Pena-Gayo A, González-Chordá VM, Cervera-Gasch Á, Mena-Tudela D (2018) Cross-cultural adaptation and validation of Pamela Reed's Self-Transcendence Scale for the Spanish context. *Rev Lat Am Enfermagem*, 26:e3058.
- Reed PG (1991) Toward a nursing theory of selftranscendence: deductive reformulation using developmental theories. *ANS Adv Nurs Sci*, 13:64-77.
- Reed PG (2014) Theory of self-transcendence. In *Middle Range Theory for Nursing*, 3rd ed. (Eds MJ Smith, P Liehr):109-139. New York, Springer.
- Reed PG (2021) Self-transcendence: moving from spiritual disequilibrium to well-being across the cancer trajectory. *Semin Oncol Nurs*, 37:151212.
- Reed PG, Haugan G (2021) Self-transcendence: A salutogenic process for well-being. In *Health Promotion in Health Care—Vital Theories and Research*. (Eds G Haugan, M Eriksson):103-115. Cham, Springer.
- Reischer HN, Roth LJ, Villarreal JA, McAdams DP (2021) Self-transcendence and life stories of humanistic growth among late-midlife adults. *J Pers*, 89:305-324.

- Runquist JJ, Reed PG (2007) Self-transcendence and well-being in homeless adults. *J Holist Nurs*, 25:5-13.
- Sim J, Machin L, Bartlam B (2014) Identifying vulnerability in grief: psychometric properties of the Adult Attitude to Grief Scale. *Qual Life Res*, 23:1211-1220.
- Smith MC (2019) *Nursing Theories and Nursing Practice*. Philadelphia, FA Davis.
- Sode R, Chenji K (2024) The mediating role of workplace spirituality: exploring the relationship between, self-transcendence, spiritual transcendence, and innovative work behavior. *Acta Psychol*, 245:104228.
- Şenses M (2019) Sinema, hastalık: iktidar, hasta rolü, hastalık süreci açısından *The Doctor*, Wit filmlerinin analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12:702-707.
- Wang G, Xiao J, Chen Z, Huang C, Deng Y, Tang S (2023) Good death from cancer—the patient view: systematic review of qualitative studies. *BMJ Support Palliat Care*, 14:e269-e280.
- Widodo S, Suryosukmono G (2021) Spiritual leadership, workplace spirituality and their effects on meaningful work: self-transcendence as mediator role. *Management Science Letters*, 11:2115-2126.
- Williams BJ (2012) Self-transcendence in stem cell transplantation recipients: a phenomenologic inquiry. *Oncol Nurs Forum*, 39:E41-E48.
- Worth P, Smith MD (2021) Clearing the pathways to self-transcendence. *Front Psychol*, 12:648381.
- Yesildag AY, Bostan S (2023) Movie analysis as an active learning method: a study with health management student. *The International Journal of Management Education*, 21:100759.
- Yıldırım A, Şimşek H (2021) *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara, Seçkin Yayıncılık.

Yazarların Katkıları: Çalışmaya önemli bir bilimsel katkı sağlandığı ve makalenin hazırlanmasında veya gözden geçirilmesinde yardımcı olunduğu tüm yazar(lar) tarafından beyan edilmiştir.

Danışman Değerlendirmesi: Dış bağımsız

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması bildirilmemiştir.

Finansal Destek: Bu çalışma için finansal destek alındığı beyan edilmemiştir.

Authors Contributions: The author(s) have declared that they have made a significant scientific contribution to the study and have assisted in the preparation or revision of the manuscript

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: No conflict of interest was declared.

Financial Disclosure: No financial support was declared for this study.